

درس ششم

تاریخ ادبیات

شعر «ای ایران» اثر حسین گل‌گلاب است.

معنی و مفهوم درس

سرود ملی

سر زد از افق، مهر خاوران / فروغ دیده‌ی حق باوران / بهمن، فرّ ایمان ماست. پیامت ای امام / استقلال، آزادی، نقش جان ماست.

خورشید مشرق زمین، آرام آرام از کرانه‌ی آسمان آشکار شد و این طلوع خورشید، روشنی‌بخش چشم‌های انسان - های خداباور و فهیم است.

ماه بهمن مثل ماه رمضان، ماه شکوه و بزرگی و ایمان و اعتقاد ماست. ای امام، پیام تو که همان «استقلال، آزادی...» در جان ما نقش بسته است و ما حاضریم برایش جان دهیم.

شهیدان، پیچیده در گوش زمان فریادتان / پاینده، مانی و جاودان / جمهوری اسلامی ایران.

ای شهیدان، فریاد شما در گوش زمان پیچیده است و آن این است: ای جمهوری اسلامی ایران همیشه پایدار و جاودان بمانی.

خوشا مرز ایرانِ عنبر نسیم   که خاکش گرمی‌تر از زرّ و سیم

چه قدر خوب و خوش است سرزمین خوش بوی ایران که خاکش از طلا و نقره ارزشمندتر و گرمی‌تر است.

هوایش موافق به هر آدمی   زمینش، سراسر پر از خرّمی

آب و هوای ایران با هر انسانی سازگار است و سرتاسر سرزمینش سرسبز و خرّم است.

همه بوستانش، سراسر گل است   به باغ اندرون، لاله و سنبل است

سرتاسر باغ‌ها و بوستان‌هایش پر از گل سرخ و زیباست و درون باغ‌هایش پر از لاله و سنبل است.

ای ایران

ای خاکت سرچشمه‌ی هنر

ای ایران، ای مرز پر گهر

ای ایران، ای مرز گران‌قیمت، با ارزش و پرگهر. ای کشوری که خاکت سرچشمه و منشأ هنر و فضیلت است.

پاینده مانی و جاودان

دور از تو اندیشه‌ی بدان

اندیشه و فکر بدان و دشمنان از تو دور باد و همیشه پایدار و جاودان بمانی.

جان من فدای خاک پاک میهنم

ای دشمن، ار تو سنگ خاره‌ای، من آهنم

ای دشمن، اگر تو مثل سنگ خاره، محکم و سخت هستی، من هم مثل آهن، محکم هستم. جان من فدای خاک پاک و بارزش میهنم باد.

دور از تو نیست، اندیشه‌ام

مهر تو چون، شد پیشه‌ام

وقتی که مهر و محبت به تو، کار و شغل من شد، و فکر و اندیشه‌ی من از تو دور و جدا نیست. (من همیشه به تو فکر می‌کنم.)

پاینده باد، خاک ایران ما

در راه تو، کی ارزشی دارد این جان ما؟

ای ایران، این جان ما در راه تو و برای تو ارزشی ندارد، امیدوارم این خاک ایران ما همیشه پاینده و استوار و جاودان باشد. (بماند.)

خاک دشتت بهتر از زر است

سنگ کوهت در و گوهر است

سنگ کوه‌های تو مانند مروارید و گوهر، بارزش است و خاک دشت‌هایت از طلا بهتر و بارزش‌تر است.

برگو، بی‌مهر تو چون کنم؟

مهرت از دل، کی برون کنم؟

هیچ‌گاه نمی‌توانم مهر و محبت تو را از دل بیرون کنم. بگو، بدون مهر و محبت تو چگونه روزگار بگذرانم؟

نور ایزدی همیشه رهنمای ماست

تا گردش جهان و دور آسمان بپاست

تا زمانی که دنیا وجود دارد و گردش زمانه پایدار است (تا ابد) نور و الطاف خدایی همیشه راهنما و هدایت‌کننده‌ی ماست.

ایران، ای خرم بهشت من

روشن تر از تو سرنوشت من

ای ایران، ای بهشت سرسبز و خرم من، سرنوشت و تقدیر من از تو روشن تر و آشکارتر است.

گر آتش بارد به پیکرم

جز مهرت در دل نپرورم

اگر در سخت‌ترین شرایط باشم و آتش مثل باران بر بدنم بیارد به جز مهر و محبت تو هیچ چیزی در دلم پرورش نمی‌دهم.

از آب و خاک و مهر تو سرشته شد دلم

مهرت از برون رود چه می‌شود دلم

وجود من (دلم) با آب و خاک و مهر و محبت تو آمیخته شد. اگر مهر و محبت تو از وجودم بیرون برود دلم چه می‌شود؟ (اگر مهر و محبت و عشق تو از درونم بیرون رود، از بین خواهم رفت.)